

het jongste lijden van hare oude veerkracht beroofd. Zij ging met gebogen hoofd, alsof de klauw eener brandende smart haar schouder ontvleescht had. Zij sprak niet meer, zij fluisterde. Zij vreesde, dat de minste stoornis, de kleinste beweging, het geringste geluid, haar Gerbrand met nieuwe doodsgevaren zou bedreigen. Zij ging als eene schaduw door de groote kamer. De kalme, donkerbruine oogen, moegeweend en droog, staarden met rusteloze zorg naar den lijder, die, nu schijnbaar herlevend, bij het venster zich met lezen en schrijven bezig hield.

Het bezoek van Prinse Mouringh aan Amsterdam op 23, 24 en 25 Mei liet bij haar een hartverscheurenden indruk na. Te midden van allerlei vrolijkheid en jubel — jubel door haar Gerbrand zelf met de Academisten ontworpen — waarvan heel Amsterdam den lof sprak, zat zij aan zijn leger, elk oogenblik vrezend, dat het laatste uur geslagen was. Fontanus en Coster hadden met den hoogsten ernst den toestand van den lijder onderzocht. De drie feestdagen waren voor de arme moeder eene hellefoltering geweest. Toch ontwaakte Gerbrand na enkele dagen uit zijne diepe verdooving, en sprak hij weder met halfgebroken stem. Tranen van voldoening sprongen moeder Marretje uit de oogen, toen hij voor de eerste reis haar dankbaar de hand drukte met een zachten, snel verstorven glimlach. Zijn geest was helder; hij vroeg naar alles, naar het bezoek des Prinsen, naar Coster, naar de Academie — de naam van Madalena kwam niet meer over zijne lippen. Wat in zijn hart omging, bleef een geheim. Moeder Marretje had echter begrepen, dat er geen enkele lichtstraal van hoop meer voor hem gloorde, sedert hij de verpletterende waarheid zoo geheel onvoorbereid had moeten hooren. Hij scheen het er op toe te leggen aan al de huisgenooten door groote zachtheid en belangstelling in al, wat hun lief was, te toonen, dat hij voor zichzelf niets meer wenschte dan hunne genegenheid en vergiffenis voor zijne vroegere onbesuisde baldadigheid.

Sedert eenige dagen mocht hij zich met lezen en schrijven bezig houden. Dokter Fontein zag daarin een gunstig teeken. Hij ontving de laatste proefbladen van den tweeden druk zijns *Spaanschen Brabander's*, en schreef een klein slotgedicht tot den lezer, 't welk hij juist dien morgen voltooide. Hij deed dit alles met buitengemeene kalmte, en verbaasde moeder Marretje door de vastheid en fraaiheid van zijn handschrift. Hij werd langzamerhand spraakzamer, en onderhield zich met zijn arts over de kansen op beterschap, met aangrijpenden humor te kennen gevend, dat een stille aftocht naar het land, waaruit nog niemand ooit terugkwam met bericht, hem verreweg het liefst zou zijn.

Vader, moeder, Hildegond en Cornelis, hielden hem op hunne beurt gezelschap. Hij sprak met gelatenheid, en luisterde naar wat zij hem mededeelden met kinderlijke dankbaarheid. Moeder Marretje vreesde immer, dat het spreken hem mocht schaden, maar weldra bleek het, dat eene lichte verstrooiing zijner gedachten hem uiterst weldadig was. De folterende gepeinzen omtrent Madalena's huwelijk met den bruinen Brabander werden voor een oogenblik in slaap gewiegd. Hij verlangde er naar, dat men hem over iets anders zou